

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cîrnădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Ardealul și Ardelenii.

* Sînt acum vre-o dește zile, în ajunul întrunirii parlamentului din Budapesta, partidul de opozițiune moderată a creștut de cuviință să iee inițiativa pentru o nouă discuțiune asupra pozițiunii Ardelenilor față cu actualul guvern și a constatat prin „Pesti Napló”, cel mai de căpetenie dintre organele lor de publicitate, că actualul guvern n'a ținut deloc seamă de interesele speciale ale Ardealului și astfel a făcut, ca nu numai Românii, care chiar dintru început s'au pronunțat pentru autonomia terii lor, ci și Sașii, ba chiar și o însemnată parte din Maghiari se regrete, că s'a făcut unirea cu Ungaria.

Nu scim, ce cuvinte vor fi avînd conducătorii partidului moderat să facă chiar acum constatarea aceasta; scim însă, că între dinșii sînt oameni de mare valoare, care au legături și cu cercurile hotărîtoare din Viena și cu lumea diplomatică; presupunem deci, că cestiunea, așa cum ea a fost pusă în coloanele diarului „Pesti Napló”, e discutată și în cercuri, de care noi stăm departe.

Tot în coloanele diarului „Pesti Napló” ni-s'a mai spus astă-primăvară, când camera României luase hotărîrea pentru darea în judecată a guvernului presidat de Ioan Brătianu, că deși Ioan Brătianu e un susținător îndemînat de sincer al politicii de alipire către puterile apusene, cercurile politice din Budapesta au cuvinte de a nu fi măchitate de hotărîrea luată în camera României, deoarece Ioan Brătianu, mai înainte de a se fi retras, a făcut în Viena față cu nise persoane foarte sus puse declarațiunea, că în România nici un guvern nu va pute să susțină cu destul succes politica de alipire către puterile apusene, cătă vreme Românii din țările coroanei ungare și mai ales cei din Ardeal sînt agitați de o adîncă nemulțumire, fiindcă opozițiunea din România și agenții Rusiei profită totdeauna cu succes de nemulțumirea aceasta, care se resimte și în România.

Nouă, care stăm aici într'un oraș depărtat de centrele mari ale vieții politice, nu ne este dată puțința de a constata, dacă e ori nu exactă destăinuirea făcută în coloanele diarului „Pesti Napló”. Sînt însă două lucruri, care ne par destul de concludente, ca să admitem exactitatea: Unul e, că destăinuirea s'a făcut tocmai în timpul, când dl Szögyény se afla la Budapesta, chemat anume spre a se pronunța, dacă e ori nu dispus să primească un portofoliu în cabinetul reconstruit de domnul Tisza. Altul e, că „Democrația” din Bucuresci, orga-

nul partidului național-liberal din România, a reproduș cele dîse la Budapesta despre Ioan Brătianu și nu le-a desmințit.

Cătă vreme destăinuirea făcută în coloanele diarului „Pesti Napló” n'a fost dar' desmințită, trebuie să credem, că dl Ioan Brătianu în adevăr a făcut asemenea declarațiune, ceea-ce nici nu ar fi fost altfel, decât un act de sinceritate față cu un vecin bun.

Pentru monarhia noastră, pentru aliații ei și pentru România, pe care interesele de conservare o împing spre cele trei puteri apusene aliate, e lucru de destulă importanță, ca aici în Carpați să fie stări consolidate, și numai Rusia e interesată, ca să fie precăt se poate de grea pozițiunea oamenilor, care luptă contra propagandei făcute în favorul ei.

Așa se va fi prezentând cestiunea Ardealului în lumea cea mare, dacă e adevărat ceea-ce ni-s'a spus în coloanele opoziționalului „Pesti Napló”.

Noi n'avem decât să ne bucurăm, dacă lumea cea mare se interesează și ea de rezolvarea conflictelor ce în adevăr s'au produs aici în țeara noastră. Ar fi însă foarte rău de noi, dacă numai atunci ne-am interesa de propriile noastre neajunsuri, când alții ne strîmtoază, și ni-am înfățișa afacerile noastre proprii tot așa cum 'și-le înfățișază alții, cărora le sînt lucruri de importanță secundară.

Pentru noi cestiunea Ardealului e cestiune de bună orîndueală casnică.

Ardealul, încungiurat din toate părțile de șiruri de munți înalți, e o țeară de sine în toate privințele. Chiar și dacă majoritatea covîrșitoare a populațiunii din țeara aceasta n'ar fi română, e preste puțință, ca din Budapesta să fim bine administrați în virtutea unor legi create pentru Ungaria întreagă, căci stările economice, culturale și administrative ale noastre se deosebesc de cele din Ungaria. Aceasta o sciau prea bine și aceia, care au forțat unirea cu Ungaria, și nu ne vine să credem, că ei 'și-au făcut vre-odată iluziunea, că mai bine va fi pentru Ardeleni, dacă țeara lor își va fi pierdut autonomia. Uniunea s'a făcut pentru-ca nu cumva Românii să ajungă la preponderanță în viața publică a Ardealului autonom. S'au jertfit deci toate celelalte interese acestui singur interes național-maghiar.

Nu vom discuta cestiunea de drept, deși tare ni-e teamă, că concetățenii noștri se vor căi odată de a fi creat acest precedent pentru sacrificarea de drepturi puse mai presus de ori-și-ce discuțiune. Stăruim însă asupra constatării făcute în coloanele opoziționalului „Pesti Napló”: uniunea, așa cum a fost făcută, e o greșală politică, de prin secolul al X-lea și ar fi fost proprietatea unui cavalier puternic numit Bowo, după alte date, a fost însă ca și Orșova și Peth cetate ridicată de Bela al IV-lea în a. 1244, închișându-se printr'însa calea spre Timișoara, pentru a cărei posesiune s'au purtat lupte foarte sângeroase. Această cetate, provădută cu o cisternă, a avut formă sexunghiulară cu muri de 5—6 m. de înalți și până la 2 m. groși, ale căror colțuri au fost compuse din petri cioplite.

„Gaura Lotrilor” (Räuberhöhle) a Mehădiei s'a descoperit sub regele Stefan cu ocaziunea persecutării hoților.

Murii afară de Mehădia de-a dreapta drumului într'o grădină cu pruni sînt ruinele unei biserici unguresci.

3. Drumul de acum între Teregovă și Sadova, pe malul drept al Timișului, s'a construit în a. 1790, mai nainte era tras între Teregovă și Slatina pe sub coline de-a stînga Timișului.

Podul de peatră dincoace de Armeniș preste Timiș s'a construit sub Împărăteasa Maria Teresia și stă suprat încă din a. 1815.

Biserica din Slatina s'a zidit încă de Maria Teresia în a. 1740 în memoria următoarei întâmplări:

În a. 1738 aflându-se soțul Împărătesei, marele-duce Francisc de Lotaringia, posteriorul împărat german Francisc cu fratele seu Carol la armata trimisă contra Turcilor, au întreprins

oare-ce ați chiar și mulți dintre cei-ce au forțat-o își fac mustrări de a o fi făcut.

De ce nu sînt mulțumiți?

De sigur nu, pentru-că le merge mai rău decum li-ar fi mers, dacă Ardealul 'și-ar fi păstrat autonomia. Aceasta ar uita-o ei, da' ar simți, că se apropie de scopul cel mare, în vederea căruia au jertfit atâtea drepturi și atât de mari interese. Astăzi însă Ardelenii sînt tot atât de puțin accesibili pentru înțiruirea culturală-maghiară ca la 1865. Românii s'au sporit în timp de douăzeci-și-patru de ani și au făcut progrese însemnate în toate privințele. Progresul lor nu e, ce edrept, deopotrivă cu acela, pe care 'l-ar fi realizat, dacă Ardealul ar fi fost țeară autonomă, dar' ei sînt cu atât mai tare și mai unanim hotărîți să profite de cea mai apropiată ocaziune priincioasă, pentru-ca să obțină concursul factorilor legali pentru revizuirea legii privitoare la unirea terii lor cu Ungaria.

Uniunea, așa cum a fost făcută, nu este lucru dăinător: acesta e simțământul, pe care trebuie să-l aibă ori-și-ce om serios, și din el procede nemulțumirea celor-ce au făcut unirea.

Căci ați înțelegerea are să se realizeze mai cu anevoie, decum ea s'ar fi putut realiza la 1865, mai înainte de a fi trecut Românii prin tristele experiențe ale celor din urmă doisprezece ani.

Deși două treimi din populațiunea Ardealului și toată populațiunea așezată giur împrejur de Ardeal sînt Români, nu ne aducem aminte, ca cineva să fi stăruit vre-odată în toată serioșitatea pentru românșirea Ardealului. În gîndul nostru Ardealul n'are să fie nici țeară românească, nici țeară maghiară, ci patria comună a celor trei fracțiuni de popoare, pe care soarta le-a aruncat aici, o țeară, în care și Românii, și Maghiarii și Sașii se simt acasă la ei.

A fost o nenorocire, că Maghiarii, care fac mai puțin ca a patra parte din populațiunea terii, s'au lăsat să fie ademeniți de gîndul, că țeara aceasta trebuie să fie cu timpul maghiară și numai maghiară, și au făcut atâtea opintiri, că se-i imprimă terii caracterul național-maghiar. Căci tocmai în interesul minorităților era, ca să nu între în țeara aceasta idea, de a face din Ardeal patria unui singur popor.

E lucru de necreșt și totuși adevărat, că ați Românul e tractat aici în țeara lui întocmai ca în țeară străină.

Trecînd cu calea ferată dela Oradea-mare până la Predeal și dela Bistrița până la Arad, călătorului nici prin gînd nu poate să-i treacă, că se

află în mijlocul unor mase compacte de populațiune română. Pretutindenea inscripțiunile sînt făcute în limba maghiară și personalul de serviciu numai în limba aceasta se adresează la publicul călător. Ba s'a întemplat adese-ori, că cassierul a refușat să deie bilet de călătorie celor-ce nu sciau să-l ceară în limba maghiară, ori conductorul, adevărat servitor al publicului în cel mai propriu înțeles al cuvîntului, n'a voit să deie răspuns, când întrebarea nu 'i-s'a pus în limba maghiară.

Tot astfel sînt eu Românul tractat și în Austria, și în Rusia, și în Germania: aici, ca acolo, nimeni nu e obligat să știe limba mea și e o nenorocire pentru mine, dacă nu sciu limba celor-ce au să mă servească. Ba e chiar mai rău aici, căci acolo sînt întîmpinat cu oare-care bunăvoință, și aceia, care sciu din întemplantare și limba mea, se bucură de a-mi pute vorbi în ea, ear' aici sînt șieanată chiar și de cei-ce sciu românește.

Tot astfel stăm și cu posta.

Nu poate, ce e drept, nimeni să ne oblige a scrie adresa în limba maghiară, dar' s'a întemplat foarte adese-ori, că scrisori adresate în limba română au fost rău expedate și au colindat prin lume mai înainte de a fi sosit la adresat. Căci personalul de serviciu aici, întocmai ca în Germania ori în Rusia, nu e obligat să știe și nomenclatura românească. Astfel, dacă vom să fim siguri, scriem adresa în limba maghiară.

Poate ori-și-cine se-și închipuească, cum e mai departe.

Interesele justițiabililor și ale buneii administrațiuni sînt pretutindenea subordonate mării preocupățiuni, de a da terii înfățișarea maghiară, și ori-și-cine va scii cum stăm, când vom face constatarea, că până chiar și aici în Sibiu, într'un oraș german, în care mai sînt și Români, dar' nu sînt Maghiari, în centrul unui comitat fără populațiune maghiară, inscripțiunile ofiicilor publice, chiar și la comitat, sînt maghiare și numai maghiare, încăt Românul și Sasul, aici acasă la ei, dacă nu sciu limba maghiară, trebuie să întrebe pe alții, unde este ofiiciul, pe care îl caută.

Nu mai cercetăm cum e primit și tractat de oficialii, pentru care e un titlu de distincțiune de a propaga limba maghiară.

E evident, că așa lucrurile nu pot să meargă înainte și că cu cît mai mult vor merge așa, cu atât mai greu va fi să stabilim un *modus vivendi* mai potrivit cu rațiunile de stat.

Ardealul, am dîs noi în atâtea rînduri, are să fie al Ardelenilor și numai al lor.

Tot aceasta o dîcem și acum.

Toți deopotrivă avem să ne simțim aici în țeara aceasta acasă la noi, dacă nu vom ca alții să afle pretext de a se amesteca în afacerile noastre.

Concetățenii noștri maghiari au făcut cel mai rău început, când s'au învoit, ca afacerile noastre să se discute și administreze la Budapesta, ear' nu aici acasă la noi, căci dacă am admis odată principiul, că pot alții să dispună aici, ne va fi cu atât mai greu să resistăm când mîne ori poimîne se vor face din Viena nouă încercări spre a regula afacerile noastre.

Să le regulăm cît mai curînd noi înșine prin bună înțelegere între noi, dacă vom să fim feriți de asemenea încercări.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 7 Octomvrie st. v.

Crisa cabinetului unguresc.

După-cum scim din telegrama ce am primit-o ieri din Viena, în capitala monarhiei austro-ungare se țin de present conferențe ministeriale comune sub presidența ministrului de externe Kálnoky. În telegramă ni-s'a spus, că obiectul acestor conferențe sînt urgente afaceri militare, giudiale și economice. „Neue Freie Presse” primesce acum asupra scopului călătoriei ministrilor unguresci la Viena următoarele împărțări:

„Dacă nu ne înșelăm, politica internă a Ungariei și cu ea împreună politica întregii monarhii stă înaintea unei hotărîri pline de consecuente ce trebuie să se iee între astăzi și mîne. „Pesti Napló” semnalează deja în numărul seu de astăzi ivirea scirilor despre o crisă ministerială și spune, că ministrul-președinte a mers la Viena, spre a-și oferi demisia din cauză, că partidul guvernamental a întîmpinat cu vii aprobări expozel ministrului de finance, uitându-și cu totul de ministrul-președinte. Versiunea acestui diar, care a produs în Pesta mare senzație, nu e adevărată, în realitate lucrul stă astfel: În momentul de față nu există nici o crisă, dar' deși probabilitatea e încă mică, trebuie să se țină cont de posibilitatea, că ministrii unguresci ce petrec în Viena vor aduce crisa cu sine acasă, și anume la nici o întemplantare numai pentru persoana domnului Tisza, ci pentru întregul cabinet, care s'a declarat necondiționat solidar cu privire la cestiunile ce se pertractează acum în Viena. Aceste cestiuni sînt exclusiv de o natură de drept public și se raportează singur numai la consecuentele de drept public

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Amintiri istorice în comitatul Caras-Severin.

(Urmare și fine.)

Obiecte

pe drumul Orșovei spre Caransebeș sau în Valea-Crăinei și a Timișului.

1. Apeductul de lîngă Topleț, deasupra căruia este trasă calea ferată, s'a construit în anul 1739 decătărl Turcia, se începe din jos de podul Breboaielor, este dus tot prelîngă picăarele colinelor până la Orșova și se fînesce la Mosna, în apropierea Ișelniței.

După un articol al păcii din Belgrad voia Turcia să aibă în posesiunea sa teritoriul de lîngă Cerna cu băile Herculanene și satele Peceneșca, Bérza, Topleț, Coramnic, Tuferi și Orșova, primind asupra-și a construi amintitul apaduct într'un an de zile cu abaterile Cernei printr'însul, spre dobîndirea descrisului teritor. Doi ingineri francezi 'l-au și construit, dar' executarea s'a zădărnicit prin baronul Engelhofen, ear' Turcii au pierdut dreptul de a lua acel teritor în posesiunea sa.

2. Băile Herculanene, numite și scăldîile dela Mehădia, altcum destul de vestite, sînt situate în romantica vale a Cernei, 62 m. preste suprafața morii, și sînt cunoscute încă de pe timpul intrării Romanilor în Dacia, în anul

102, ceea-ce demonstrează multe table cu inscripțiuni romane aflate aici.

Aceste băi s'au restaurat în anul 1736 prin comandantul general Hamilton, la ordinațiunea împăratului Carol al VI-lea, și sînt până în timpul de față provădute cu edificii foarte pompoase, cu o biserică gr.-or. și una romano-catolică, cu vile și diferite locuri de petrecere.

Piața băilor, în al cărei mijloc stă statua lui Hercule cu pelea de leu pe sine și cu buzdușul pe umăr, e încungiurată de 2 rînduri de edificii frumoase cu căte două și trei etagiuri.

La casa drumarului de lîngă Mehădia în 23 August 1849 s'a întemplat ultima luptă între insurgenții unguri și legiunea polonă sub comanda lui Fogtner, care erau pe calea emigrării în Turcia, și cei împărătesci sub colonelul Müller.

Cimenterul catolic din Mehădia înainte de anul 1738 a fost stabiliment contumățial și în anul 1789 s'a apărât cu succes contra Turcilor.

Mehădia, — întărită, sub Ladislav al II-lea pe la anul 1274, — a fost apărată în a. 1738 contra Turcilor prin generalul Piccolomini, apoi predată sub condițiuni onorifice. În a. 1790 întăriturile s'au dărîmat, rămășițele murilor se vîd încă și aji.

Turnul cel vechiu ce se vede pe colina din partea nordică a Mehădiei s'ar trage

de prin secolul al X-lea și ar fi fost proprietatea unui cavalier puternic numit Bowo, după alte date, a fost însă ca și Orșova și Peth cetate ridicată de Bela al IV-lea în a. 1244, închișându-se printr'însa calea spre Timișoara, pentru a cărei posesiune s'au purtat lupte foarte sângeroase. Această cetate, provădută cu o cisternă, a avut formă sexunghiulară cu muri de 5—6 m. de înalți și până la 2 m. groși, ale căror colțuri au fost compuse din petri cioplite.

„Gaura Lotrilor” (Räuberhöhle) a Mehădiei s'a descoperit sub regele Stefan cu ocaziunea persecutării hoților.

Murii afară de Mehădia de-a dreapta drumului într'o grădină cu pruni sînt ruinele unei biserici unguresci.

3. Drumul de acum între Teregovă și Sadova, pe malul drept al Timișului, s'a construit în a. 1790, mai nainte era tras între Teregovă și Slatina pe sub coline de-a stînga Timișului.

Podul de peatră dincoace de Armeniș preste Timiș s'a construit sub Împărăteasa Maria Teresia și stă suprat încă din a. 1815.

Biserica din Slatina s'a zidit încă de Maria Teresia în a. 1740 în memoria următoarei întâmplări:

În a. 1738 aflându-se soțul Împărătesei, marele-duce Francisc de Lotaringia, posteriorul împărat german Francisc cu fratele seu Carol la armata trimisă contra Turcilor, au întreprins

în 29 Iunie spre dealul Domașnei o recunoaștere și totodată și vînațoare, dar' a rătăcit prin extinsele păduri de pe acel timp, care erau pline de percursori turcesci și lotri români. Sub acest gîngăș nume erau adevă, după „Petr Vancea” de Brostean, aceia cunoscui, care se apărău contra hordelelor turcesci și maroderilor austriaci, scăpînd, cum se vede mai departe, pe numitele ilustre persoane de perire, care, fiind aflate de Petru Vancea în ținutul Luncașiei numai după 3 zile pline de pericole și suferințe, prin ochiuri mari preste muntele Semenic, au putut fi readuși la armata împărătească, care între aceste se retrăsese până pe „Câmpul foamei” afară de Slatina, spre Caransebeș.

Peatra, pe care prinții scăpați de pericol au odichnit, s'a folosit de peatră fundamentală la zidirea amintitei biserici.

În Slatina a fost și o fabrică de sticlă, zidită de contele Clary în anii 1768—1774.

Ilova a fost în anul 1789 cartierul principal al Împăratului Iosif II. O alarmă falsă a fost cauza, că armata împărătească s'a retras până la Lugoj.

Pe dealul Sadovei și Gornicele se află urme de șanțuri campestre, construite de prințul Eugen în anul 1738, care în războaiele următoare s'au folosit pe rînd de amici și inimizii.

Caransebeșul, 205 m. preste suprafața Mării-Adriatice, e oraș fundat de coloni

romani. Ca probă servesc anticități aici aflate și resturile murilor și ale stradelor încă existente. De pe la mijlocul secolului al XVI-lea a stat sub domnia Zapoly-ilor și a succesorilor lor.

În anul 1560 a fost fortificat prin banul Petrovici și a devenit sub sceptrul împărătesc tocmai după învingerea prințului Eugen, căpătînd dimpreună cu Verșetul o episcopie greco-orientală. Stabul fostului regim confinar româno-banatic Nr. 13, — înființat la anul 1767, — a fost la început în Mehădia, după ultimul războiu cu Turcia în Biserica-Albă, și tocmai în anul 1803 fu mutat la Caransebeș. Casarma de aici, precum și cea din Bozovicu sînt edificate în anul 1745.

Turnul lui Ovid datează de pe timpul banului Petroviciu, în anul 1569, deci nu poate să fi fost locul exilului lui Ovid, fiindcă acesta în anul 17 în etate de 60 de ani a murit în Tomi (Constanța de acum).

Prin Valea-Mêrlului, care se ține de valea principală a Bistrei, a trecut în anul 1849 generalul Bem cu ai sei preste munți în România sub persecuțiuni din partea Mênrenilor.

Obiecte dela Mehădia spre Bozovicu.

De lîngă Mehădia duce un drum preste Iablanța, Petoic, Lăpușnicel, Borlovennou

ale concordatului din 1867 privitoare la armata comună. . . .

Se vede dară, că dl Tisza tot are se meargă, și ca retragerea lui se fie cu cât se poate de mare eclat, pune cestiunea armatei, pentru care a fost el atât de vehement atacat decâtă opoziția maghiară.

Visita Țarului la Berlin.

Discuțiunea publicistică asupra rezultatelor vizitei Țarului la Berlin se urmează încă și are să țină poate încă timp mai îndelungat, cu toate-că vocile acele, care întâlnirii de monarhi nu-i atribuie deloc ori numai prea puțină importanță, sînt covârșitoare. Cercurile bine informate din Londra sînt de părere, că situația politică nu s'a schimbat întru nimic prin visita Țarului, tocmai fiindcă această vizită nu a avut nici un caracter politic. Chiar și cercurile oficiale din Petersburg nu atribuie acestei întrevăderi nici un caracter și scop politic, deși ele admit, că visita poate să aibă consecințe importante. În general se crede, că pacea europeană are să fie de sigur întărită prin restabilirea încrederii ceciproce dintre cele două mari împărății. În sfîrșit lipsa acestei încrederi a format pericolul principal, deoarece-ce ea a provocat în amîndouă părțile măsuri și legături, care încetul cu încetul au contribuit la încordarea dintre Germania și Rusia și au favorizat manopera periculoasă a dușmanilor păcii.

Venerabilului consistor. . .

Colaboratorul nostru dl George Bogdan ne trimite acest articol:

Brașov, Octomvrie 1889.

Voiu povesti publicului un capitol nou din eposul Excelenței Sale metropolitului Miron și al ciracilor lui.

Căci eată, m'au găsit și pe mine în calea lor și m'au călcat și pe mine, și au trecut veseli mai departe.

Dați-vă în lături, faceți-le loc, că ei sînt tari! Desvîliți-vă capetele! Așterneți-le covoare, aruncați-le flori și ramuri de fenici, și veți ave voce să mergeți cu ei alături! Și veți ave și plata . . .

Asta e lecțiunea ce o dați și prin cazul meu; și nu mă îndoesc, că veți impresiona sufletele slabe; dar' nu sînt toți suflete slabe. Episodul eposului este acesta.

Eforia școalelor românesce din Brașov m'alesese profesor suplent de limba și literatura românească; eforia își cunoșcea necesitățile și mă cunoșcea și pe mine; dacă m'a ales, pot crede, că m'a ținut vrednic să le acoper. M'am prezentat direcțiunii gimnasiunii și am început cursurile.

Delegațiunile aprobaseră alegerea mea. Dar' vorba ceea, omul își propune și Dumnezeu dispune prin slugile sale din cetatea Sibiiului.

Consistorul avî se iee la cunoscință notificarea alegerii; pentru-că e autoritate confesională, deși nu contribuie dealfel cu nimic la susținerea acestei școale. Tocmai din pricina aceasta cuviința cere să nu fie atinsă libertatea de acțiune a forurilor ei administrative, care au destulă minte și destulă tragere de inimă pentru școalele, de care îngrijesc.

Dar' consistorul este de altă părere. O probă e cazul meu.

și Frigor în frumoasa albie a Almagiului până la Bozovicium.

În imediata apropiere a Bozoviciumului încă se vîd resturi de întărituri și de muri, probabil ale unei cetăți, despre care poporul susține, că internul ei subteran ar conține multe bogății și arme. Această presupunere seamăna a nu fi tocmai fără basă, pentru-că în timpul din urmă s'a desgroat pe acolo o căldare cu monete, care poartă pe o parte chipul lui Traian, ear' pe cealaltă „Roma 105“. Acest loc, situat într'un unghiu format prin împreunarea rîurilor. Nera și Miniș, are un aspect foarte extins până spre Craina și Stancilova și poartă numele „La cetate“.

Dela Bozovicium în a. 1858—1860 s'a deschis o comunicațiune nouă spre Oravița, construindu-se prin plăcuta și încântătoarea vale a Bozoviciumului un drum, care la „Gura Golumbului“ (Golumbul, un rîuleț) s'a legat de acela al Steierdorfului.

Constructorul acestei comunicațiuni a fost nu demult răposatul locotenent Andreiu Cococariu, născut grănicer român din Pilipeț, care ca mulți alții și-a câștigat științele sale tehnice în fosta școală matematică din Caransebeș.

Cam o oară în depărtare dela Bozovicium spre Steierdorf, pe malul drept al Minișului, dintre stînci înalte se varsă o cascadă sgomotoasă, care vine din riul subteran „Biger“, de present numit „Isvorul lui Coronini“, spre eter-

Dinsul nu a voit să mă aprobe sub pretext, că nu aș fi calificat; dinsul uitase, adecă a voit să uite, că în sensul legilor unguresci puteam fi profesor suplent — ceva mai mult timp, decât ai de lipsă pentru a trece o censură dascălească; și mai uitase, că în anul trecut recunoscuse alegerea unui domn profesor, care nici semestrelor universitare cerute de lege nu le absolvase.

Ilegali și inconsecuenți! Eforia, se înțelege, a priceput aceasta și a protestat, de bună-seamă mai domol decât pot eu să scriu. Dar' a protestat!

Consistorul nu se va fi așteptat la așa ceva și, nevoind să cedeze, a fost silit să caute alte argumente. Aceste sînt de natură bisericăscă. „Din isvoare credibile“ onorabili Sibieni știu, că „eu răspîndesc idei în contra disciplinei bisericii noastre!“

Să fac aîntîu două observări.

Hotărîrea aceasta este spriginită pe informațiuni verbale; și este ea o probă nouă pentru trînicia ce actualii stăpîni confesionali o dau sistemului de denunțare ce-l practică. Un lucru foarte moralisător, fără îndoială . . .

Dar' bine, de ce nu ați spus dela început, dela aîntîia hîrtie, că eu am păcătuit în contra bisericii noastre? De ce ați rezervat acest argument? Pentru-că erați hotărîți să vă bateți până la capăt; pentru-că ați putut crede, că nici oamenii de aici nu vor fi aplicați să sfințească o ilegalitate și o inconsecuență; și pentru-că voiati să aveți în rezervă un *deus ex machina*, care să vă asigure succesul.

Am păcătuit în contra disciplinei bisericăscii. Domniile-lor, eroii situațiunii, au ales și aici cel mai bun cuvînt ce l'au putut găsi în teologicescii lor creeri, și n'au spus nimic mai concret; nimic din ce oamenii să fie lămurii anume, ce fel de rele urmări ar pute avea acele păcături cu privire la școală.

Astfel ești silit să cauți singur, ce înțeles va fi avînd acest cuvînt. Eu îl pot pricepe numai în două feluri, ori că eu am păcătuit în contra dogmelor bisericăscii ori că am păcătuit în contra persoanelor, care reprezintă ađi biserica noastră.

Să dîcem că am păcătuit în contra acestor persoane; să cred și eu ceea-ce spuneau persoane inspirate, că nu trebuia să jignesc alte personaje mai înalte bisericăscii.

Atunci nu e de lipsă să mai dovedesc, că domniile-lor au judecat cu nervii supărați și iritați și că au pus ambițiunile personale în locul rațiunii reci; nu mai este de lipsă să le spun, cam ce fel de oameni sînt, dacă pretind cîste și dela cei care n'au nici în clin, nici în mîneacă cu ei, și cînd singuri nu pot și nu vreau să li-o dee și căroră le place a cugeta și a vorbi și poate și a scrie independenți și fără sfîeală. Această disciplinare o poți aplica cel mult subalternilor, dacă ai drept, dar' nu celor ce n'au avut încă nici un șef. Măsura aceasta ar însemna, că voii să vă întindeți stăpînirea și mai încolo de granițele ce vi-le permit legile bisericii noastre, că voii a intimida spiritul publicului și a-l face cât mai accesibil pentru voinele și tendențele voastre; că voii a-i ucide duchul de independență, a-l slugărnici.

Eu nu mă îndoesc, că ați fost deplin stăpîniți de aceste „principii“, cînd ați luat două hotărîri în contra mea.

Dar' să admit, că în adevăr v'ați găndit la temeliile ideale ale bisericii noastre; să admit, că în mine ați găsit sîmburi unui om ce ar pute fi primejdios credinței ortodoxe și că ați voit să sdrobiți un dușman al dogmelor, înainte de a fi lucrat ceva în contra lor.

nisarea numelui fostului comandant-general conte Coronini, sub ale cărui auspicii s'a deschis amintita comunicațiune.

Tot spre Steierdorf mergînd și ajungînd în Tarnița, nu departe de podul Poneschei, în marea Minișului, între strîmtoarea de stînci, rîsufă un isvor cald.

De ținutul Bozoviciumului se ține și valea Poneschei, în care se află o moară de cherestea spre exploatarea pădurilor seculare dimprejur, de unde se exportează cantități mari de materiale de construit. Prelîngă această moară de cherestea sînt și alte obiecte frumoase de vîdute, precum: Un pavilion cu structură măiestrică, florării ș. a.

În ținutul Severinului sînt următoarele înălțimi mai însemnate, adecă: Muntele Gugu de 2293 m., Sarcu (Țarcu) de 2179 m., munte, mic de 1949 m., munte Semenice de 1455 m., și Domoglet, lîngă băile, Herculanee, de 1089 m. înălțime.

Din muntele Semenice isvoresc în direcțiuni contrare rîurile „Timiș și Nera“.

Pe acest munte se află un isvor cunoscut sub numele „Scaldă Vulturilor“ (Adlerquelle), care în tot anul la Sănzienae, Sft. Petru și la Sft. Ilie e cercetat de mulțime de popor de ambe sexele nu numai dimprejur, ci și din depărtări însemnate, pentru de a se scaldă întrînsul, atribuindu-i-se putere tămăduitoare.

Paul Jovescu.

Dogmele! Mărturisesc, că materialul înțeles în acest cuvînt nu m'a atras atât de mult, încât să-mi iau oboeala a-l cunoască mai de-aproape, a mă aîdîci în studiul lui. Nu aveam de gînd să-i slugesc în felul acesta bisericii noastre.

Dar' să admit, că 'mi-a succes și mie să-mi însușesc ceva din capitalul de idei al veacului nostru; să mărturisesc, că am mirat și eu ceva din studiile exacte, naturale; să spun spre pildă ce e drept, că despre Kant-Laplace 'mi-s'a vorbit chiar la gimnasiul, unde era să fiu și eu mai mult timp profesor, la studiul geologiei; să dîc, că după aceasta n'am mai putut crede, că soarele s'a făcut a patra și că în înainte de a fi el totul a fost dî și noapte, căci tot în școalele noastre ortodoxe învățasem, că altfel s'a făcut lumea, să dîc, că nu m'am sfîit nici de consecuențele precise ce trebuie să le scot din aceste studii exacte și că 'mi-s'au clătînat rîu credințele, despre care Eminescu spunea, că fi puseseră povestile feerice și în sufletul lui, dar' cu de ale vieții valuri abia i-au mai rămas nisece urme; să spun, că poesia „La icoană“ a dlui Vlașuță dă expresiunea cea mai violentă ideii ce eu am despre rugăciune și icoane. E păcat, e vină, că adevărul m'a atras și pe mine pe calea lui? Este cîinst a persecuta reflexiile cugetării moderne pentru-că se vîd și la mine? A nu fi creștin bisericos înseamnă a nu fi om destul de întreg? Pentru-că n'aș crede, n'aș pute fi profesor? Căci religia fiind dogmă, este obiectul catechetului; catechetul facă ce-l taie capul la el. Ci eu pot spune, că ađi nici catecheții nu mai pun pondul principal pe credințe, ci numai pe acele părți etice ce le găsesc în mitologia creștinilor.

Aici este punctul, în care ne întîlnim toți profesorii cu catechetul: la etică. Acesta este singurul punct, la care eu aș fi putut perde sufletele băieților.

Dacă așa ați cugetat, pot să întreb: Nu e posibil să fi foarte moral și fără să fi bisericos? Tocmai precum este posibil să fi bisericos și totuși imoral? Prețuesc specia reprezentată prin mine și o prețuesc în fiecare individ; ear' celui-ce altfel cugetă fi sînt dușman. Caut în firea mea legile etice mele, n'am lipsă de scenarii teatrale pentru manifestarea lor, nu simt necesitatea a căuta trup sensibil pentru nisece idei ce încap bine și nu se perd și ca abstracte din capul meu. Dar' cui are lipsă de ele, i-le las bucurios; pretind numai să fiu și eu lăsat în pace. Căci dacă am ajuns la aceiași loc, nimeni n'are drept să-mi obiecioneze de ce n'am mers pe calea lui, ci pe alte căi, pe ale mele.

Aceste sînt sincerele mele convingeri, nu cele-ce le va fi avînd ori dîce că le are altfel consistorul cu isvoarele „credibile“. Și astfel este evident, că influența mea n'ar fi fost stricăcioasă, n'ar fi putut fi demoralizatoare, chiar și fi propus nisece obiecte, la care să fi avut privilegiu a vorbi de etică.

Temele aceste erau departe de materiile mele. Aveam limba română; și la acest obiect, la retorică și poetică, la literatura noastră modernă, eu nu știu, cum aș fi putut săpa credințele și moralitatea copiilor, mai considerînd, că întrînd într'un institut, sciam prea bine, că întreaga-mi ținută aveam să o pun în consonanță cu a corpului întreg profesoral, în hatărul consecuței principiilor ce le profesază școala întreagă. Și mai știu dimpotrivă, că deprinderile cu artele, cu firea lor, cu frumosul, sînt nisece ocupațiuni de cea mai fericită influență. De latinească nici că mai pomenesc . . .

Onorabilul consistor să nu fi fost în stare a rezona atîta? Ori și-a pierdut sîrita, cînd 'mi-a aîdit de nume? Căci așa trebuie să cred, după nisece informațiuni luate dela capul lui, nu de mine, se înțelege.

Cum poate vedă ori-și-cine, cestiunea aceasta, a disciplinei, este o vorbă goală, pe care onorabili și-au luat-o scind, că o pot umple ori-și-cînd cu ceva motiv archieresc. A fost un lucru necîstît să nu spui anume greseliile, pentru care nu e considerațiune; a fost ceva mai mult decât necuviință să faci din eforia unor școale instrumentul orb de executare al unei decisiuni neexplicate, nemotivate. Atîta respect pot pretinde și eforii acestor școale, ca să nu fie luați drept nisece oameni ce vîd stau la dispozițiune la ori-ce!

Și în adevăr, eforia a simțit acest lucru, așa cred eu, și nici de astădată nu a voit să împlinescă ucasul. Dînsa a trimis anume pe un membru al ei la Sibiu, ca să lămurească situațiunea și să rectifice falsele informațiuni. Ce pricini mai sînt, care au îndemnat pe eforie să iee această extraordinară rezoluțiune, nu știu. Vor fi scotit cestiunea destul de importantă, ca să nu o lase așa în voea arbitriului; vor fi simțit în adevăr așa de lămurit, cum simt și eu și alții, desconsiderarea ce o cuprinde acest act pentru dîșii; vor fi voit să-mi dee o satisfacțiune deplină pentru nedreptatea ce 'mi-se face, eu n'am aște, aici rezumez păreriile multor oameni interesați de afacerea aceasta. Poate au fost toate motivele aceste.

Delegatul eforiei s'a întors acasă fără nici un rezultat; cel mult cu perspectiva, că mîne-poimîne se va da un regulament, care să asigure consistorului dreptul ce nu l'a avut nici-odată, de a numi el profesorii suplenți; căci până ađi regulament nu există; și deci este usul în valoare; ear' usul a fost, că eforia alegea totdeauna. Altă probă, că on. consistor și-a permis o ilegalitate.

Și cine nu-și va pune acum întrebarea: Dacă eforia unor școale face trei încercări, dacă ea trimite anume om la Sibiu să rețină un profesor, mai poți crede, că acel om este primejdios institutului? Și dacă consistorul tot mai continuă a-și pune voinea în locul rațiunii eforiei, mai poți crede, că el are motive reale, adevărate și obiective?

De cine am fost eu mai aproape? Nu de eforie? Nu mă cunosc oameni de o sumă măricică de ani? Nu 'mi-a dat biserica Sf. Nicolae mijloacele de studiu, singura pricină, pentru care trebuia să aștept sfîrșitul controversei, vînd să-mi împlinesc obligămintele, și nu e biserica aceasta protectoara școalelor? Cum de Brașovenii n'au găsit în mine nimic de îndreptat în privința direcțiunii ce o lua cugetarea mea? Am trăit sub ochii lor și cu ei, și ei tot nu m'au cunoscut; dar' consistorul a găsit „isvoarele credibile“. . .

Ei, înțelesul acestor frecări este acesta.

Celor dela Brașov nu li-a părut, că în timpul din urmă 'mi-am dat pe față înclinările ce le am față cu grupul „Tribunei“; nu au găsit cu cale să mă pună la ordine, pentru-că am colaborat și eu cu ce am putut la dîarul acesta; și nici prin cap nu li-a trecut, că aceste motive îmi vor aduce așa „neplăceri“. . .

Astfel „ei!“

Dacă un senior de al d-voastre 'mi-a interzis petrecerea în seminarul din Sibiu, pentru-că aș fi un „Apostol al „Tribunei““; dacă altul nu 'mi-a putut ierta batjocura ce am scris-o pentru azea adunare din Vale, la care au asistat atâți domni „cualificați“, dintre care însă nici unul n'a lucrat nimic ș. a.; cum să mă puteți suferi la un gimnasiu? Cum să nu fiți neliniștiți, creșînd că aș pute influența și eu ceva asupra lucrărilor unei societăți, în care aș ave o poziție considerată?

Deci, pe el!

Ridicol însă este, că nisece personaje de prelîngă residența Excelenței Sale 'mi-au făcut vină din împregiurarea, că am trecut prelîngă Excelența Sa și nu l'am salutat! Ce nepriceputi slujbași!

Mai ridicolă este hotărîrea consistorială în lumina acestui punct de vedere: Mă duc dela gimnasiu. Ce ați prisosit? Luînd și în

contra mea hotărîri de felul celor-ce ați luat în contra unor oameni ca dl Simion Popescu, trebuie să cred, că 'mi-ați dat o importanță ce nu 'mi-o doriim. Mați scotit, și aici drept ați avut, de o manifestare a duchului de libertate ce vi-se pune în calea voastră. Credeți, că acest duch va dispără? E prea mare comparația, ci tot o fac: Brutus ar fi voit bucurios să ucidă spiritul lui Caesar, fără să-l atingă pe el, dar' n'a putut. Puteți lovii, de ucis nu puteți ucide!

Atîta e drept, că în polemiile ce le provoacă în scris și în faptă mistuiți o sumă de putere, care ar pute produce; atîta e drept, că micșorați forțele, pe care societatea și-le creșce pe bani scumpi!

Și de aceea îmi pare rău, că nu pot întoarce orașului meu natal jertfele ce le-a făcut pentru mine; că nu-i pot face serviciile ce le primisem și pentru care eforia și delegațiunile mă găsiseră harnic.

Pentru cine nu vrea să o pătească ca mine, repet dela început: Dați-vă în lături, faceți-le loc, că ei sînt tari! Desvîliți-vă capetele! Așterneți-le covoare, aruncați-le flori și ramuri de fenici și veți ave voce să mergeți cu ei alături! Și veți ave și plata.

Profes. George Bogdan.

Din Bucovina.

Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina.

(Urmare.)

Simpatțiile călduroase, de care s'a bucurat societatea totdeauna, recunoscîndu-se scopul ei salutar, s'au manifestat și în anii 1888 și 1889 în multe feluri, precum se arată pe alocurea într'acest raport. Că simțul național al Românilor bucovineni este viu și deștept, vom aminti aici numai câteva fapte exemplare și de rar devotament pentru interesele noastre naționale și mai ales pentru prosperarea culturii în poporul român.

Precum s'a raportat deja adunărilor generale din anii 1882 și 1885, dl cav. George de Popovici, proprietar mare din Stroiesci, a decis încă în anul amintit de a crea o fundațiune cu un capital de 10.000 fl. pentru spîgînirea tineretului de pe la școale, predînd încă de pe atunci comitetului deocamdată trei obligațiuni de câte o mie de fl.; exprîmîndu-și dorința, ca și miia dăruită societății încă în anul 1866 să fie numărată la suma de 10.000 fl. destinați pentru fundațiune.

În anul acesta dl cav. George de Popovici a mai dat societății pe seama fundațiunii sale încă 2000 fl. v. a. dimpreună cu uricul de fundare.

Comitetul, apreiînd această faptă nobilă, a respicat și cu astă ocaziune marinosului fundator respectuoasa sa recunoștință și aîdîncă mulțumită; a făcut cartea de fundare pe basa uricului, ear' în privința capitalului primit a decis, ca până la activarea fundațiunii să se păstreze în cassa societății ca un capital neatacabil și să se administreze cu totul deosebit de ceilalți bani ai societății. Amintita mie de florini, dăruită societății anume încă în anul 1866, vîrșîndu-se ea în cassa societății, nu se mai poate scoate și dela fundațiune, dar' comitetul s'a obligat a se îngrijii, ca tot capitalisîndu-se sumele predate pentru fundațiunea dlui cav. George de Popovici, cât mai curînd să se împlinescă miia și să se alătore la capitalul fundațiunii ca a decea miie, avînd dl cav. George de Popovici a a mai adauge restul de 4000 fl.

Un alt act de binefacere în favorul culturii poporului este fundațiunea „Francisc-Iosefină“, creată de corpul profesoral dela școala populară gr-or. din Cernăuți, pentru ajutarea elevilor sîrmani dela acea școală, întru amintirea iubilului de patruzeci de ani de domnie a Maiestății Sale gloriosului nostru Împărat.

Această fundațiune s'a dat, pe basa \$-lui 4 al uricului ei de fundare, societății pentru cultura și literatura română în Bucovina spre păstrare și administrare. Ear' comitetul societății a și acceptat prin concludul seu din ședința dîto 10/22 Decembrie 1888 în numele societății, pe temeiul \$-lui 9 din statute, administrarea numitei fundațiuni, al cărei uric de fundare, provîdînd cu clausula îndatinată din partea comitetului, s'a prelat fundatorilor, spre a fi supus înaltului guvern al țerii spre aprobare.

În temeiul \$-lui 2, p. 8 al statutelor și cu aprobarea adunării generale ultime, comitetul a prourmat cu edarea broșurilor pentru lectura tinerimii de pe la școalele noastre populare, tipîrînd și în anul 1889 o broșură Nr. VIII. ce are a se distribui gratuit, ca și celelalte, pe la școalele populare din țeară, și s'a pregătit materialu, potrivit scopului acestuia pentru anul viitor.

Cele 7 broșuri din biblioteca pentru tinerimea române, aparute până la finea anului 1887, le-a supus comitetul cu cererea sa din 5/17 Februarie 1889, Nr. 41, conform concludului adunării generale ultime, consiliului școlastic c. r. al țerii spre a fi aprobate și admise, de a se introduce în bibliotecile școalelor ca cărți de lectură pentru tinerime. Cu emul înaltului guvern din 16 Aprilie 1889, Nr. 506 au fost toate aprobate și recomandate în sensul amintit.

Comitetul societății, recunoscînd pe deo parte lipsa și necesitatea de cărți potrivite pentru lectura tineretului de pe la școalele noastre, eară pe de altă parte nedispunînd de fonduri speciale destinate spre acest, scop s'a adresat, conform concludului adunării generale ultime, cu o petițiune către înalta dietă bucovineană, rugîndu-o să binevoască a acorda societății un ajutor de bani, pentru a pute procura regulat cu edarea începută a bibliotecii pentru tinerimea română și sperează, că înalta dietă nu va respinge această cerere precăt de justă și îndreptățită, pe atât de întemeiată cu privire la starea încă debilă a culturii poporului și la lipsa de mijloace culturale.

Tot în anul acesta a împărțit comitetul societății 725 exemplare de cărți parte instructive, parte de distrațiune, din cele-ce se aflau în mai multe exemplare în biblioteca societății și din cele puse la dispozițiunea ei în urmarea apelului amintit mai sus sub Nr. II., și anume:

Pentru militarii garnisoanei regimentului Nr. 41 din Cernăuți 57 de exemplare; pentru bibliotecile ce au a se înființa pe la penitenciarele din Cernăuți și Suceava 78 de exemplare; pentru societatea populară „Traian“ din Horodnicul-de-jos 60 de exemplare; pentru școalele și cărturarii poporeni de prin satele din apropierea Cernăuțului 450 de exemplare; pentru cărturarii din Voitinel 80 de exemplare. (Va urma).

CRONICĂ.

La Archiducele Isosif va ave loc în 27 l. c. o sîrbătoare de casă, adecă confirmarea celor doi fi a Archiducelui: a celui mai bătrîn fîcior, al Archiducelui Isosif August, precum și a Archiducesei Margareta. Confirmarea se va face prin primatele Simor.

Numire. Ministrul reg. ung. de justiție a numit pe temnicerul închisorii tribunalului din Bistrița, Frideric Roth, de inspector-suprem al acelei închisori.

Reforma didactului la universitatea din Cluj. Cestiunea reformării didactului la universitate, care a fost desbătută de cele trei facultăți ale universității din Budapesta, a fost desbătută și de senatul universitar din Cluj. Hotărîrea ce s'a luat în

această privință este, ca didactru să rămână tot precum a fost. În interesul dezvoltării universității, reforma didactică nu poate fi primită deocamdată.

Spitalul militar din Cluj. Noul spital militar din Cluj, zidit de arhitectul Frideric Maetz, e sfârșit pe deplin. Edificiul e foarte frumos și întocmirile interne sunt demne de toată lauda.

Monedele mici în Ungaria. Până la sfârșitul cuartalului al doilea a. c. s'au bătut în monedele statului 11,100.000 piese de argint de câte 20 și 10 cruceri, apoi 1,500.000 piese de aramă de câte 4, 1 și 1/2 cruceri. În cuartalul III. nu s'a bătut nici un ban. Preste tot numărul conces de lege al banilor mici în țeară este acesta: 28,974.718 piese de argint de 20 cr., 53,050.564 piese de argint de 10 cr., 3,099.298 piese de aramă de 4 cr., 136,402.808 piese de 1 cr. și 2,400.000 piese de 1/2 cr.

Pușca Mannlicher. Toate trupele diferitelor corpuri de armată sunt provădate acum cu puști de sistemul Mannlicher și toată armata e deprinsă cu această pușcă, atât armata activă, cât și cea de rezervă. Trecând și cele mai din urmă 7 zile de deprindere de arme, toți ostașii terii sunt instruiți în manevra puscii Mannlicher. Acei rezerviști, care din cine scie ce motiv încă nu sunt deprinși cu această pușcă, vor fi convocați la cea din urmă deprindere de arme.

Un protopretor suspendat. Din Timișoara se împărțesc, ca vice-comite, Sigismund de Ormós petrece de vreo două zile în Receaș și condace cercetarea în contra protopretorului de acolo Constantin Lăzăr, pe care l'a suspendat în urma descoperirii mai multor abuzuri oficiale. Casul a produs în Timișoara mare senzație.

Semnele timpului. „Ellenzék“ din Cluj scrie, că pășirea solidă și energică a presei maghiare în contra aspirațiilor de germanizare ale conțului din Tata a îndemnat pe dl Tanizslo Almásy a declara într-o scrisoare ce a adresat-o redacției unui ziar budapestan, că el de aci înainte numai nemțesce va corespunda și nu va mai ceti nici o foaie maghiară.

O coroană nouă pentru împăratul Germaniei. Pentru împăratul Wilhelm s'a pregătit în Berlin o coroană nouă. Ea e lucrată după modelul desemnat de Döpler. Forma ei a rămas tot cea veche, deși cu mult mai impodobită și mai frumoasă. Greutatea coroanei e de 3 punți, ear' greutatea diamantelor e de 750 carate. Numărul diamantelor e 120. Coroana pe din lăuntru e cuprinsă cu catifea roșie.

O asigurare de un pătrar de milion. Mauriciu Filip Henric, principele de Hanau, care a murit înainte de asta cu vreo câteva luni, a fost asigurat la „Rinione Adriatica di Sicurtà“ din Triest cu suma de 250.000 fl., care bani aveau să se plătească familiei principelui în cazul încetării lui din viață. Numita societate a și plătit deja celor îndreptățiți această sumă. Demn de amintit este, că o parte însemnată a acestei sume provine din asigurarea încheiată abia cu 8 luni înainte. Acest caz dovedește, că acest institut de asigurări pe viață se bucură de mare renume în străinătate și că la acest institut se asigură nu numai clasele burgheze, ci chiar și nobilimea mai înaltă, care în cele din urmă nu e chiar avisată la ajutorul societăților de asigurare.

VARIETĂȚI.

(În contra jaretierii). Știința medicală, care de atâtea ori s'a revoltat în contra multor lucruri de ale îmbrăcămintei femeiești, a mai găsit un cursur la această îmbrăcămintă, și anume legăturile dela picioare, care țin ciorapii femeilor să nu se lase jaretierate.

Doctorii din Londra și din Paris în unire au constatat, ca jaretierile strângând mereu carnea piciorului deasupra pulpei sau chiar pulpa, produce efecte:

Durere de oase.

Durere de mușchi.

Desvoltarea anormală a piciorului.

Ei dic, că strînsoroarea continuă a jaretierii distruge în așa chip țesăturile cărții, încât sângele nu poate să mai ducă hrana în partea de jos a piciorului, care rămâne deformată, adică pulpele mici, și căputa piciorului foarte slută.

Efectele se simt mai rău la fetele ce nu sunt încă deplin crescute.

Doctorii pretind, ca femeile să caute să își lege ciorapii în alt chip.

(Un tun pneumatic.) După-cum se știe din New-York, acolo s'au făcut încercări pe vasul Vesuvius cu tunurile pneumatice.

Tunul este invențiunea mecanicului Zaslinsky și în o jumătate de oră poate să arunce 30 de bombe la depărtare de o milă engleză.

Fiecare bombă are forța a 6000 funți dinamită.

Încercările se vor mai urma.

Suferințe de ficat și de venin, precum și toate boalele ce se nasc dintr'acele, se curează cu succes prin „Safe Curea lui Warner“. Să se ceară broșura medicală a

lui Warner, care conține descrieri și măsuri de observare mai îndetaliată, precum și atestate dela persoane, care s'au însănătoșat prin întrebunțarea acestui medicament.

Se capătă în farmaciile cunoscute.

Din public.)*

Invitare.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“ va ține *Sămbătă în 14/26 Octomvrie 1889 în comuna Noorichiu*, în edificiul școlii române, o întrunire agricolă, la care se va discuta despre trifoiu și eventual despre alte cestiuni agricole.

Începutul la 10 ore înainte de amădi.

La această întrunire sunt poțiti toți membrii și spriginitorii reuniunii noastre, precum și cei-ce se interesează de progresul agriculturii la noi.

Sibiiu, în 18 Octomvrie 1889.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Agram, 18 Octomvrie n. Opoziția va prezenta mâine în dietă propunerea cu privire la reincorporarea Dalmației. Propunerea e subscrisă și de membrii partidului Starcevician, care au fost ieșit din partidul național. Barsici va prezenta propunerea.

Paris, 18 Octomvrie n. Principele din Bulgaria își păstrează incognito. El a cercetat în Versailles pe ducele de Nemours. Scopul călătoriei lui e exclusiv numai o vizită familiară.

Atena, 18 Octomvrie n. Ambasadorul austro-ungar Rojek e îndreptat cu reprezentarea împăratului-Rege Francisc Iosif la festivitățile de cununie.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Viena, 19 Octomvrie n. În consiliul ministerial ce s'a ținut ieri sub președinția Maiestății Sale s'a hotărât în mod definitiv schimbarea numelui armatei în „cesar și regească“. Dispozițiunea respectivă probabil va apăre în curând. În privința cestiunii steagurilor, steagul negru-galben rămâne al armatei comune, ear' tricolorul al honvedimii. După aceea s'a tratat de anomalia, că suđii ungari din străinătate sunt tractați decătră autoritățile consulare după legile austriace, ceea ce face de lipsă o schimbare corespunzătoare a instrucțiunilor pentru auctoritățile consulare; deasemenea s'a ventilat și modificarea tractatului cu România în privința scutului de drept reciproc. S'a discutat și asupra reînnoșării negocierilor vamale și ale acelora pentru o eventuală convențiune veterinară cu România.

Viena, 19 Octomvrie n. Pe la finea lui Octomvrie contele Kálnoky se va întâlni cu principele de Bismarck la Friedrichsruh.

Berlin, 19 Octomvrie n. „Die Post“ respinge minciunile despre pretinsul caracter rece al vizitei Țarului, accentuând, că împărații s'au înțeles asupra unei noue întrevăderi, având împăratul german să asiste la marile manevre ce se vor ține în vara viitoare.

București, 19 Octomvrie n. După terminarea manevrelor, regele și-a exprimat deosebita Sa mulțumire față cu atitudinea și instrucțiunile trupelor.

Belgrad, 19 Octomvrie n. Partidul radical a hotărât să aleagă de președinte al Școapei pe Pasici, ear' de primul vice-președinte pe Catic.

Dobrița, 19 Octomvrie n. Mama și sora patricidului Iosif Moritz s'au împușcat aici-noapte. Seara ele și-au expedit de acasă cele două servitoare.

Aceste, când s'au reîntors, au afla poarta încuiată și s'au adresat la poliție, care spărgând ușile, a dat de mamă și de fiică împușcate în cap. Se presupune, că fata a împușcat și pe mamă-sa, deoarece revolverul s'a aflat în mâna ei. Nu se scie ce le-a putut determina la acest pas, deoarece ce nu au lăsat nici o scrisoare. Cercetarea decurge. Se crede, că rușinea pentru justificarea lui Iosif Moritz se le fi îndemnat la această hotărâre groasănică.

Paris, 19 Octomvrie n. Prințul din Bulgaria a petrecut ieri la ducele de Aumale.

Bibliografie.

„Amicul Familiei“. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Apare la 1 și 15 a fiecărei luni în Gherla, imprimeria „Aurora“ p. A. Todoranu. Proprietar, redactor și editor N. F. Negruțiu. Anul XIII. Nr. 20 dela 15 Octomvrie. Cuprinsul: Inelul, novelă (urmăre). — Cântăreața, novelă de W. Hauff, trad. de Dimitrie Dan (fine). — „Sub fagi“, poezie în prosă, de T. H. Pop. — Diverse. — Gluma.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 16 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Nicolae Kőnczey decătră tribunalul reg. din Chezd-Osorheiu.

— 29 Decemvrie st. n. a. c. imobilele Martei Pescha decătră tribunalul regesc din Neoplanta.

— 30 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui Nicolae Berghian decătră tribunalul regesc din Alba-Iulia.

— 5 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Filip Fried decătră judecătoria cercuală din Muncaci.

— 24 Noemvrie st. n. a. c. imobilele Cătrinei Drazsics decătră tribunalul reg. din Neoplanta.

— 15 Ianuarie 1890 imobilele lui Sima Malencic, în Moerin, decătră tribunalul regesc din Chichinda-mare.

— 6 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Luca Ratkov, în Neuzina, decătră judecătoria cerc. din Modoș.

Edicte:

A se insinua pretenșiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Iuliana Hegyesi născută Oláh, la tribunalul reg. din Bichș-Giula;

— la rămasul după Ioan Roman (din Grohot) și Nicolae Todoran (din Paroșeni), la tribunalul reg. din Deva;

— la rămasul după Barbara Schisler, la tribunalul reg. din Panciova;

— la rămasul după Ioan Kraft (din Cisnădiara), la tribunalul reg. din Sibiiu;

— la rămasul după Borbala Horváth, la tribunalul reg. din Solnoc.

Citațiune:

— Ioan Radu din Vingard, a cărui ubicațiune de prezent e necunoscută, e provocat a se prezenta în 4 Noemvrie n. la tribunalul reg. din Alba-Iulia.

Posturi vacante:

— Un post de servitor adj. la judecătoria cerc. din Buziaș. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de jude la judecătoria cercuală din Lăpușul-unguresc. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Căendarul zilei.

8/20 Octomvrie.

Iulian: Pelagia.
Gregorian: Vendelin.

Soarele: răsare 6.18, apune 5.15.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 19 Octomvrie, 6 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediu lunar 747.5)	Diferența din prezintă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
720.2	-4.8	+11.0	+15.4 +2.0	S

Din țeară, 17 Octomvrie, 7 ore dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmof. în mm.	Tempera- tura Celsius	Vântul direcția viteza
Budapesta	759	+ 7.6	NV 4
Sătmar	761	+ 8.4	S 2
Cluj	760	+ 6.6	V 1
Orșova	763	+ 9.2	S 1
Timișoara	762	+ 7.0	S 4
Arad	761	+ 7.8	SV 3
Panciova	762	+ 9.8	NV 2

Sosiți în Sibiiu.

La 19 Octomvrie n.

Hotel „Neurhrer“. Șerban, din Voila. L. Striegl din Viena și Schwarz din Murș-Ogorheiu, comercianți.

Hotel „Meltzer“. C. Rudi din Stuttgart, Feldman din Brașov și Cocorescu din Bistriță, comercianți. Necșulea, telegrafist din Bistriță. Florian, capelan militar din Racovița.

Teatrul orașenesc în Sibiiu.

Abonament. Suspendu Nr. 5.

Duminecă, în 20 Octomvrie 1889:

Pentru a doua-ora

„Die Gigerlin von Wien“.

Bufoierie cu cântece de L. Wimmer.

Musică de C. Kleiber

Abonament. Abonament 13.

Luni, în 21 Octomvrie 1889:

„Die Waise aus Lowood“ (Orfana din Lowood).

Dramă în 2 despartămint și 4 acte, de Charlotte Birchpreifer.

Economic.

Furnisări de mărfuri de pele pentru armată. Ministrul nostru comun de războiu a făcut zilele aceste cunoscute reuniunii industriale a terii condițiunile concursului cu privire la mărfurile de pele ce s'au să se furnisa decătră industria mică ungără pentru armata comună. În urmarea acestor condițiuni, a patra parte din aceste furnisări destinate pentru industria ungără e rezervată industriei mici. Obiectele de furnisat s'au cicipi și cisme, ranițe, cartușiere, lucruri de curelărie și șelărie. Concura pot numai singurătii industriași mici, dară nu consorțuri, și adică fiecare numai pentru furnisarea de marfă în preț de 500—1500 fl. Ofertului e a i-se alătura câte o mostră din fiecare articol ce e a se furnisa și antreprenorul la primirea ofertului e îndatorat a depune un vadiu de 10%. Articolele furnisate trebuie să corespundă celor aflătoare în depoul de montur și mustelror trimise. Condițiunile mai deaproape se împărțesc din partea biroului reuniunii industriale în oarele înainte de amădi, tot asemenea condițiunile furnisării pentru armată rezervate concurenței libere. Obiecte ale acestora s'au: blănării, chivere, cravate, mănuși, mărfuri de pasmanterie, pinteți, scări de șele, zale, lopiți pentru șanțuri, țeseli, vase de fer, instrumente musicale și lampe. — În cestiunea furnisării se va ține Luni, în 21 Octomvrie, la 4 oare p. m. o ședință în localitățile reuniunii industriale a terii, la care cei interesați pot lua parte.

Escierii de furnisări. Camera comercială și industrială din Budapesta aduce la cunoscința cercurilor interesate următoarele escierii de ofert, ale carei date mai deaproape se pot vedea în biroul camerei: 1. Privitor la furnisarea de articole pentru îmbrăcăminte și echipare pentru armata comună pro 1891, care au fost rezervate concurenței generale; 2. furnisarea panii și ovșului trebuincios pentru corpul de armată 4. pro 1891; 3. furnisarea de diferite materiale pentru căile ferate de stat reg. ung. pro 1890; 4. ferul și lemnul, precum și diferite lemne de cherestea trebuincioase pentru calea ferată Mohaci—Cinci-biserici pro 1890; 5. materialele de construit trebuincioase pentru calea ferată Barcs—Cinci-biserici pro 1890; 6. furnisare de scânduri de pin, apoi oleiu, săpun și șeu pentru comanda arsenalului maritim din Pola.

Conferențele grupului Rothschild. După-cum am adus șcirea în unul din numerii trecuți, la institutul de credit din Viena au avut loc în zilele aceste conferențe, la care au luat parte baronul Rothschild, președintele cav. de Weiss, directorul de Mérey, directorul institutului de credit fonciar Herz, contele Pallavicini și directorul băncii de credit ungare Kornfeld. În prima linie la aceste conferențe s'au desbatut afacerile grupului ce nu s'au duse încă în deplinire. Se scie, că operațiunea în privința priorităților de argint ungare pentru grup încă nu s'a încheiat, deoarece ce mai s'au să se emite 22 milioane fl. ale noului împrumut de 4 1/2 procente, ear' hotărârea momentului emisiunii atrăna dela dezvoltarea raporturilor pecuniare. Conferența s'a ocupat mai departe cu pregătirile ce s'au să se face pentru conversiunea în perspectivă a bonurilor rurale unguresci neconvertite și a priorităților liniei ferate de Tisa. Un obiect important al conferenței a format în fine și împrumutul regalilor unguresci. În anul acesta de efectuarea acestei afaceri abia mai poate fi vorba, totuși grupul va trebui leja acum a începe pertractările și prin urmare toate cestiunile formale și materiale privitoare a le supune la timp unei examnări. O decisiune hotărâtoare însă nu s'a luat nici în privința împrumutului regalilor, nici în privința finirii conversiunii priorităților de argint.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiiu, 18 Octomvrie Grâu hectolitru 76—82 chilo fl. 5.40 până fl. 6.20, grâu meșteac 70 până 74 chilo fl. 4.20 până fl. 5.—, secăra 70 până 75 chilo fl. 4.40 până fl. 4.80, orz 62 până 66 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, ovș 42 până 50 chilo fl. 2.40 până fl. 3.—, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.— până fl. 4.40, măsline 73 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, semănță de cânepă 48 până 50 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până fl. 8.50, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, păsat de grân 100 chilo fl. 14.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slănină 100 chilo fl. 53.— până fl. 60.—, unsorarea de porc fl. 59.— până fl. 60.—, șeu brut fl. 18.— până fl. 20.—, lumini de șeu fl. 32.— până fl. 34.—, lumini turnate de șeu. fl. 35.— până fl. 36.—, săpunul fl. 20.— până fl. 24.—, fân 100 chilo fl. 1.30 până fl. 1.60, cânepa fl. 30.— până fl. 32.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 l. % 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vitel 36 până 40 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 20 până 26 cr., ouă cu 10 16 până 20 cr.

Țirgul de rimători în Steinbruch. În 18 Octomvrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până 44.— cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr. până 45 1/2 cr., românesci, de Bakony grei 43.— cr. până 45 1/2 cr., transito, de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sârbesci grei — cr. până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr. până 47 1/2 cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpent dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 17 Oct. 1889.

Sămînța		Qualitatea	Prețul per 100 chilogr.		Qualitatea	Prețul per 100 chilogr.	
		per Hect.	dela	până	per Hect.	dela	până
Grâu							
Bănățeneș nou		74	—	—	75	—	—
Grâu dela Tisa		78	8.40	8.45	79	8.45	8.50
Grâu de Pesta		78	8.35	8.40	79	8.40	8.50
Grâu de Alba-regală		78	8.40	8.45	79	8.45	8.50
Grâu de Bácska		78	8.40	8.45	79	8.45	8.50
Unguresc de Nord		74	—	—	75	—	—
Sămînța, vechi ori nouă		Solu	Qualitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.		
			dela	până	dela	până	
Secară			70—72	7.55	74	7.40	
Orz		Nutreț	60—62	6.10	63	6.30	
"		de vinars	62—64	6.30	66	6.50	
"		de bere	64—66	8.—	68	9.50	
Ovș		—	39—41	7.—	41	7.40	
Cucuruz (porumb)		bănăț.	—	75	4.80	4.85	
		de alto soi	—	73	4.70	4.75	
Meiu		—	—	—	5.50	5.60	
Hrișcă		—	—	—	16	16	
Mărfă pe termin.	Grâu	de primă.	8.75	8.80	8.80	8.85	
	"	de toam.	8.22	8.24	8.24	8.29	
	Cucuruz	Main-Iun.	5.15	5.17	5.17	5.22	
	Ovș	Aug. Sept.	7.38	7.39	7.39	7.44	
	"	de primă.	7.24	7.26	7.26	7.29	
		de toam.	per 100 chilogr.	Baci	per 100 chilogr.	Mărfă pe termin.	
Produse diverse		Solu	Oursul				
			dela	până	dela	până	
Prețul pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Lucernă ungurească	44.—	50.—	—	—	
	"	franceză	—	—	—	—	
	"	italiană	—	—	—	—	
	"	roșie	38.—	42.—	—	—	
	Oleu de rap.	rafinat	43.—	45.—	—	—	
	Oleu de porc	—	—	—	—	—	
	Uns. de porc	dela Pesta	54.—	54.50	—	—	
	Slănină	dela țeară	46.—	47.—	—	—	
	"	sventată	56.—	57.—	—	—	
	Său	afumată	32.—	33.—	—	—	
	Prune	din Bosnia, în buți	10.25	10.50	—	—	
	"	din Sârbia, în saci	19.50	19.75	—	—	
	Lictar	slavon, nou	—	—	—	—	
	"	bănățeneș	—	—	—	—	
	Nuci	din Ungaria	—	—	—	—	
Gogoși	unguresci	—	—	—	—		
"	sârbesci	—	—	—	—		
Miere	brută	28.—	29.—	—	—		
"	galbină străcurată	34.—	35.—	—	—		
Ceară	de Rosenau	121.	122.	—	—		
Spirit	brut	13.25	13.50	—	—		
"	Drojdiiute de spirit	17.—	17.50	—	—		

Eu am fost însuși în poziție de a vedea

Articles de l'Exposition universelle de Paris 1889.

MINUNIA și FARMECUL

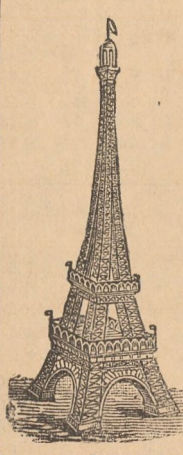

RENUMITEI ȘI NE MAI POMENITEI „EXPOZIȚII UNIVERSALE DIN PARIS”

cu toate milioanele ei de rare lucruri celebre, cu maiestrosul „Dom Central”, cu grandiosul și neocomparabilul palat de industrie împreună cu nenumăratele lui comori de artă și industrie. — În interesul negoțului nostru indigen, în interesul moravurilor și obiceiurilor din patria noastră, am examinat cu ochiul unui specialist și am studiat cu deamănuntul îndeosebi avântul industriei franceze.

În urma experiențelor mele de mai mulți ani, mi-a succedat a face în Paris legături distinse, în urma cărora mă aflu în plăcuta poziție, de a pute servi onorabililor mei mușteri, precum și onorabililor cetitori ai acestui țiar, cu multe articole **prețioase folositoare, reale, practice și pline de artă** cu cele mai ieftine prețuri.

Întocmai cum „Turnul-Eiffel” este admirat de întreaga lume, așa de renumite și de căutate sunt și mărfurile, pe care le-am adus din Paris în 136 de lădi, și recomand fiecărui, care nu a fost însuși în Paris, a-și comanda din mărfurile aici indicate, pentru a se convinge, că așa ceva excelent de bun și ieftin nu mai există.

„Turnul-Eiffel”.

Colossal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucăți de PANTALONI de IARNĂ

gata, durabili în diverse mostre, **eleganți și fini**, pe care i-am primit în loc de plată, sunt silit, câtă vreme mai ține proviziunea, să-i vând în detal sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stoffe de modă gătiți	fl. 1.90
Sorta II-a din stoffe de Brunn	fl. 3.25
Sorta III-a din stoffe de lână de oaie	fl. 4.50

Toți pantalonii sunt gătiți după cel mai nou jurnal din stoffe tari de iarnă și elegant. La comanda din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pântecului.

Numai **fl. 6.50**

costă

un rînd de haine bărbătesci

modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brunn, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadar laolaltă

1 pár. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate.	II. calitate.
Un rînd întreg	fl. 8.50
fl. 6.50	III. calitate.
	fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și culoarea. Mustre nu se pot trimite, deoarece se află numai rînduri întregi.

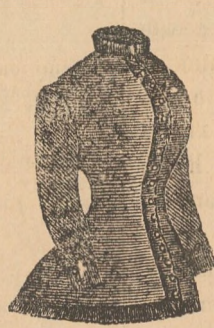
Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Numai **fl. 5**

costă

de pousse

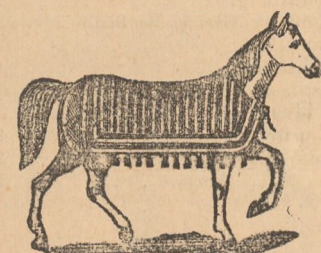
elegante, gata, călduroase, cuprinsite, din cel mai bun pousse storian, pentru ori-ce măsură, în ori-ce mărime, în toate culorile, de toamnă și de iarnă.

Numai **fl. 1.80**

costă

de iarnă

pentru domni și dame, în cele mai frumoase culori de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de iarnă și de toamnă.

Numai **fl. 1.80**.Numai **fl. 1.75**

bucata de țoale de cai, se vînd de minune ieftin din cauza desființării fabricii de țoale. — Cine își cruță caii, să-și cumpere aceste renumite

Țoale de cai,

care nici-odată nu se mai pot căpeta așa de bune, de mare, de groase, de călduroase și de ieftine.

Grupul Nr. 5.

10 daruri prețioase.

Numai **fl. 1.50.**

- 1 lanț de aur de facon, foarte fin,
- 1 sipcă de țigaretă de spumă de mare,
- 1 țigaretă de țigaretă, țesătură de artă,
- 1 aparat de foc vechnic,
- 1 cravată de mătășă și atlas,
- 1 ac de cravată cu petri,
- 1 creion de nickel cu penană,
- 1 briceagă și scobitoare de dinți,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

fl. 1. Fiecare articol. fl. 1.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acătătoare 1 fl.	1 inel din aur-două cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 1 fl.
1 Cusmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 pălărie bărbă. din păsă moale foarte țipoare 1 fl.	4 cravate bărbă. fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 1 fl.	1 păr. mănusi călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păr. pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ismene bărb. din pânză de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărb. într-o culoare ori cu vergi frumoase 1 fl.	3 păr. ciorapi fem. într-o culoare sau cu vergi frumoase 1 fl.	1 corsetă enirasată, fason parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 1 fl.	1 păr. ismene fem. din șifon, cu broderie fină 1 fl.	1 sucnă călduroasă, cu bordure 1 fl.	3 șorturi de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de splat. 1 fl.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 1/4 de mare 1 fl.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	1 covor de pat din stoffe de jute desen frumos 1 fl.	1 cearceaf de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergere, calitate bună, caro, chivite 1 fl.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătășă 1 cot de mare și în ori-ce culoare 1 fl.	3 batiste de mătășă de Lyon, în mai multe culori 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 1/4 de mare 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 sipă de țigaretă spumă de mare veritabilă cu chichilbar 1 fl.	1 pipă pentru burghizi, spumă de mare artificială cu vergea cu tot. 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu iuteala fulgerului 1 fl.	1 portmoneu tot din pele cu incheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpăș cu o lumină intensivă 1 fl.	1 șatula de cusut de mătășă cu scule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 35 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculițe franc. din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
1 țipoare de zahăr splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea, cea mai bună construcție, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 1 fl.	1 împăratul și împărăteasa, 2 frumoase figuri de decorațiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 brici, tăis englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Grupul Nr. 1.

21 articole pentru dame.

Numai **fl. 2.70.**

- 1 mare năframă de iarnă.
- 3 năframă de grumazi parisiene.
- 1 pălărie de cercei Pierre de Strass.
- 3 ace de broș franceze.
- 1 portmoneu de dame parisian.
- 1 lanț de aur double parisian.
- 1 cutiță de parfüm cu miros plăcut.
- 2 pasta de dinți alabastre și pomadă.
- 6 săpunuri de toaletă parisiene aromatice.
- 1 oglindă de toaletă cu saltar.
- 1 inel de briliant imit. pentru dame.

Grupul Nr. 2.

136 recuisite de seris.

Numai **fl. 1.—.**

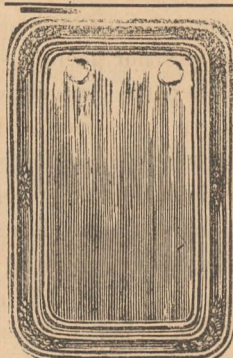
- 1 casetă elegantă conține următoarele: 50 coale hârtie de epistolă fină, octav.
- 50 plicuri bune ce se potrivește la hârtie.
- 3 condeie de penană franceze durabile împreună cu capsule.
- 3 excelențe creioane Hardtmuth.
- 24 pene de scris într-o cutie.
- 1 frumos notes legat în lack.
- 1 coală hârtie sugătoare rosa.
- 1 lineal de lemn de cedru cu centimetru.
- 1 lenișare și gumă.

Grupul Nr. 3.

120 articole pentru bărbați.

Numai **fl. 2.70.**

- 1 orologiu de bronz parisian ce merge regulat.
- 1 turn al lui Eiffel din nickel.
- 3 nasturi de cămașă din argint probat.
- 1 mașină de țigaretă de nickel francez.
- 100 de tuburi veritabil parisiene.
- 6 batiste parisiene, chivite.
- 1 cravată de modă parisiană de mătășă.
- 6 săpunuri de toaletă aromatice parisiene.
- 1 frumos suvenir de Paris.

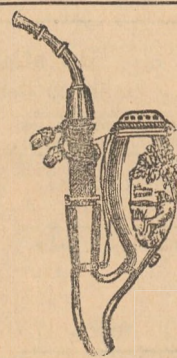

Oglindă de părete

în cadru de aur fin

fl. 1.90

pro bucată, câtă vreme ține proviziunea. Aceste oglinzi ce arată foarte frumos, limpede și luminoase sunt în cadre de aur splendid aurite și decorate cu arabesce, circa 55 centimetri de înalțe și 40 centimetri de late, o decorație pentru ori-ce locuință, de aceea nimeni să nu întârzie a comanda cât mai în grabă. Mai departe se află și oglinzi mai mari, 67 centimetri de lungi și 47 centimetri de late, a fl. 4.65.

Fiecare se-și cruțe plumănilă și se-și cumpere

pentru fl. 1.50

8 bucăți recuisite de fumat:

- 1 pipă de lemn cu scurgere
- 1 vergea fină potrivită la ea
- 1 jăciaciu de pele fin
- 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă
- 1 țipoare de țigaretă
- 1 sipcă de țigaretă igienică, spumă de mare
- 1 excelentă pipă de casă scurtă
- 1 vergea pe potrivă.

Toate împreună **fl. 1.50**

1 bucată, 30 coți pânză de munte fl. 5.50.	1 bucată, 30 coți șifon fl. 5.50.	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr.	1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviette fl. 2.25.
1 bucată, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50.	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50.	6 bucăți cearceafuri nechivite, 3 coți de lungi, 2 coți de late fl. 8.50.	1 duzină ștergere de in, Damast fl. 2.50.
1 bucată, 30 coți barchet alb fl. 6.50.	1 duzină batiste de in, cu margine colorată fl. 2.25.	0 garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—.	1 rest de covor, 6 metri fl. 2.—.

Cucu!

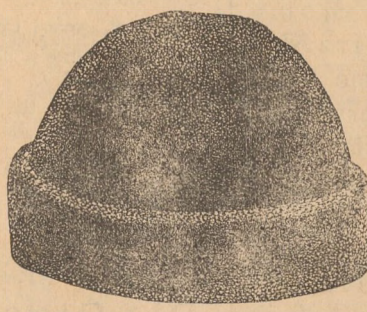
Din cauza unor solviri urgente vînd numai în decurs de un timp foarte scurt 50 bucăți splendide și regulate

orologe cucu,

care mai nainte costau de trei-ori atîta, și singurătate pentru prețul bagatel de

fl. 8.50.

Aceste orologe cucu sînt regulate prelungă garanță și provădate cu băteitoare; la fiecare baterie se ivesc cucul cu plăcutul lui strigăt: „Cucu!” Dulapul e elegant, mare, bogat sculptat în sistem elvețian.

guratie cu

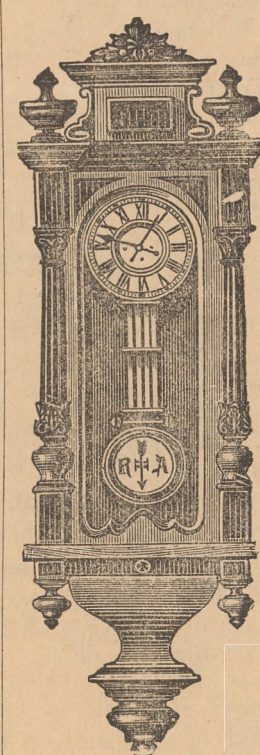
fl. 1 pro bucată.

1000 bucăți

cușme rusesce

Ignatieff

din astrachan imit. fin încrețit, cuprinsite călduros cu vată, trebuie să le vînd cât mai în grabă și le dau cu duzină a fl. 11, — sau sin-

A se trage odată în 14 zile.

1 metru de înalt.

Numai **fl. 7.85**

costă

un orologiu cu pendulă

splendid ajustat

cu garanță de 5 ani.

Aceste orologe cu pendule sînt în dulapuri de lemn de nuc gothic bogat sculptate, circa 1 metru de lung, 35 centim. late, montate, cu sticlă, au un ornament cu politură fin ce se poate îndepărta și au

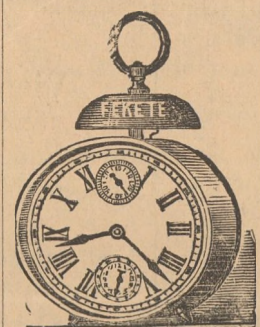
un mecanism aproape neruinabil.

Cheia cu care se trage orologul e dublă mecanismul, acurat regulat pe secunde, așa că un asemenea orologiu cu pendulă, neîntrecut în ce privește mersul excelent, e cea mai frumoasă și buisită mobilă.

La da pentru pacherare se scotesece în 70 cr.

Numai **fl. 2.50**

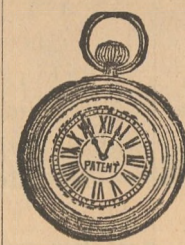
costă un splendid ajustat orologiu de părete cu aparat de trezit cu clopot, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Deșteaptă-te!

Numai **fl. 3.50**

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desenului, în dulap splendid de nickel, cu arătător de secunde și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăgăduit cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai

fl. 3.50.Numai **fl. 4.50**

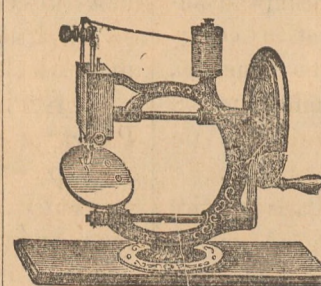
costă un excelent orologiu de argint-nickel de buzunar, cu un mecanism excelent și regulat, cu un toc splendid gilosat cu sticlă de cristal, foarte frumos.

Numai **fl. 5.25**

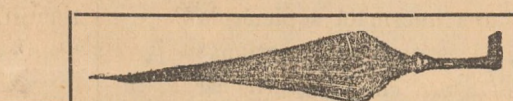
costă un orologiu de buzunar-remontoir de argint-nickel, fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arțare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate **fl. 8.50.**

Mașină de cusut pentru familii

pe cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl., acum numai

fl. 5.50

pedează împreună cu toate recuisitele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Corturi! În ori-ce preț

se vînd 5600 bucăți corturi gata elegante; deoarece proprietarul are lipsă urgentă de bani, fabrica se desființează cu totul. De aceea se vînd cu pagubă! Cu ori-ce preț!

I. Cort patent sortă bună fl. 1.—	II. Cort Zanella cu bordură atlas fl. 1.50	III. Cort Austria din semi-mătășă fl. 2.—	IV. Cort Anglais, din mătășă fină franceză fl. 3.—
--	---	--	---

Toate corturile sînt construite foarte durabil din cel mai bun material indigen și străin, din stoffe patent, semi-mătășă Zavella, precum și din mătășă de Lyon și provădate cu bețe elegante, tari și frumos decorate, cu șini de oțel și apărătoare de viscole. Mai nainte costau de două-ori și de trei-ori atîta.

Ori-ce comandă, fie cât de mică, se efectuează cu îngrijire și conștient. Tot ce nu convine se reprimsece fără obiecțiune, se schimbă ori se returnează paralele.

Expedarea se face cu rambursă postală. Comande sînt a se adresa la singura adresă:

[787] 1—12

Indrustrie-Handlungs-Haus „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdigerergasse Nr. 113.